

«La gent jove no està educada per anar al teatre»

Normal
0

21

false
false
false

ES
X-NONE
X-NONE


```
/* Style Definitions */
table.MsoNormalTable
{mso-style-name:"Taula normal";
mso-tstyle-rowband-size:0;
mso-tstyle-colband-size:0;
mso-style-noshow:yes;
mso-style-priority:99;
mso-style-parent:"";
mso-padding-alt:0cm 5.4pt 0cm 5.4pt;
mso-para-margin-top:0cm;
mso-para-margin-right:0cm;
mso-para-margin-bottom:10.0pt;
mso-para-margin-left:0cm;
line-height:115%;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:11.0pt;
font-family:"Calibri","sans-serif";
mso-ascii-font-family:Calibri;
mso-ascii-theme-font:minor-latin;
mso-hansi-font-family:Calibri;
mso-hansi-theme-font:minor-latin;
mso-fareast-language:EN-US;}
```

ENTREVISTA-TEATRE. Dissabte a la tarda, abans de la segona representació³ de Vilafranca, ens trobem amb la jove actriu **Vicky Luengo**, per parlar de l'estat actual de la cultura, de Vilafranca i de la seva trajectòria.

Quan neix la teva vocació d'actriu?

Des de sempre. Recordo que la meua mare em deia sempre que ella no recorda que jo no li hagués dit mai que volia ser una altra professió que no fos la d'actriu. Llavors, jo crec que sempre, des de que tenia... Jo vaig començar fent teatre, com a activitat extraescolar, si no recordo malament, quan tenia 8 anys. D'ençà d'aquell moment ja va ser sempre que li deia a la mare que m'apuntés a teatre musical, a cursos de teatre... I mai no he volgut fer res més que no fos actriu.

Ets una actriu jove. Tot i això, amb una bona trajectòria professional, ja que has treballat amb cinema, teatre i televisió. Estàs contenta del què has aconseguit fins ara?

Molt contenta, em sento molt orgullosa de tot i, el més important, n'estic molt agraïda. És una professió molt difícil en la qual és molt difícil fer-se un lloc i considero que he tingut molta sort.

Des de fora, es té la sensació que el cinema i la televisió tenen una forma de treballar bastant semblant. Quines diferències i semblances hi veus?

Són mitjans i formes de treballar diferents. Tot i això, també cal dir que és depèn del producte que fas. Per exemple, ara amb la crisi, fa que els rodatges de cinema els hagi de gravar en tres setmanes, quan abans, segurament els haguessis gravat amb dos mesos. Llavors, amb el cinema, es passa a portar un ritme molt televisiu.

Tot i això, la màxima diferència és el temps que tens per davant. M'explico; potser en cinema fas dos seqüències en tot un dia i, a la televisió, en un dia pots arribar a fer vuit seqüències. La diferència màxima, doncs, és el temps que comporta cada rodatge.

I també has fet teatre. Amb quin dels tres et sents més còmode? Per què?

Amb els tres. No tinc una preferència especial pel cinema, el teatre o la televisió. El que sí que em passa és que amb el teatre m'ho passo molt bé perquè m'agrada molt fer companyia, hi ha més interacció i el fet de ser tot un grup i assajar amb ell m'agrada. M'agrada molt assajar teatre!

Aquest fet comporta que en el teatre s'acabi creant com una *troupe* que crec que és maco.

Per mi, el teatre és com la dutxa de qualsevol actor. Està molt bé fer cinema, és molt divertit si s'expliquen històries amb trames *xules* i el resultat és *guai*. Però, jo fent teatre és quan m'ho passo millor.

Mirant la teua carrera, has fet obres de comèdia i obres de drama. Per cada actor/actriu, una cosa pot ser més complicada que l'altra. Per tu, què és més difícil, fer riure o fer plorar?

Fer riure. Crec que és més difícil fer riure. Tot i que crec que si tens una bona història i un bon text, és igual de fàcil fer riure o fer plorar. Però sí, crec que fer riure, és a vegades més complicat que fer plorar.

I quin tipus d'obres t'agrada més representar, les obres de comèdia o les obres de drama?

No ho sé. No et sabria dir. Les obres de drama m'agraden. I segurament m'agraden perquè és el què més he fet.

Foto: Albert Flotats i Callafell

I relacionat amb el què comentaves abans. Creus que molts actors diuen que no hi ha dues obres iguals. Sempre depèn del públic...?

Totalment d'acord. Quan fas una obra de comèdia un dia i, segurament, la fas dies després i no té res a veure. Encara que sigui amb el mateix director i els mateixos actors. Per exemple, jo vaig fer "Història Catalana" amb el Jordi i ara faig "Vilafranca" i, tot i ser les dues de la mateixa trilogia, no té res a veure una cosa amb l'altra. Cada obra és completament diferent.

I amb la mateixa obra passa?

Sí! I tant! Per exemple, ara a dalt, fent el cafè ho dèiem. Les bromes que es riuen a un poble, no es riuen a un altre. O les bromes que la gent et riuen a certs teatres, a altres teatres la gent no te les riu... Suposo que cada poble, ciutat té una petita cultura, a part de la cultura catalana que tenim entre tots. Llavors fan riure coses diferents. I, aquest petit fet és maco, ja que veus com l'obra es va transformant i va canviant.

Quina tècnica utilitzes a l'hora de pensar en com interpretaràs un personatge?

No utilitzo cap tècnica en concret. El què faig és intentar pensar com seria el personatge. És a dir, intento entendre què faria i com es comportaria el personatge. Sempre em lleigeixo molt el text, moltes vegades, l'analitzo (si cal), intento entendre el mecanisme psicològic que té aquest personatge per fer el que fa, perquè fa el que fa... Per exemple, amb Vilafranca, quan jo vaig rebre el paper vaig entendre que era una noia que no es portava bé amb els pares, que el seu pare, a més, és alcohòlic... Doncs, el què vaig fer és informar-me, llegir estudis psicològics de famílies amb un membre alcohòlic, quina posició agafava el fill... I a través d'aquí, vaig anar prenent decisions. Per exemple, vaig llegir que hi havia cinc tipus de fill de pares alcohòlics: un fill és el deprimit que tendeix a la depressió, l'altre fill tendeix a ser com el seu pare, l'altre tendeix a cridar l'atenció per evadir-se del què li passa... Llavors tu tries, ho comentes amb el director la proposta. I un cop vaig tenir triat com creia que hauria de ser l'Eva (personatge que interpreto aquí, a Vilafranca), vaig decidir que fos una noia que per oblidar-se de totes les penes que té, el què fa és intentar ser el centre d'atenció, intentar lligar amb els nois perquè l'evadeix de la situació familiar... I a partir d'aquí vas prenent decisions... Jo el que faig és entendre moltíssim perquè el personatge diu i fa cada cosa, perquè així entens la personalitat. I un cop tinc clara quina és la personalitat del personatge, el començo a construir.

I t'agrada, doncs, que et donin llibertat interpretativa?

I tant! I per exemple el Jordi ho fa molt. És molt *xulo* que et deixen a tu proposar moltes coses. Sí que el fet que et donin pautes i et guiïn sobre com ha de ser el personatge està molt bé.

T'has trobat també en la cara inversa?

Sí. Hi ha molts directors que et diuen com ha de ser el personatge, quin comportament ha de tenir i com s'ha de col·locar damunt l'escenari. Però llavors, el que faig és la inversa. Per exemple, a Vilafranca, proposo i penso com m'agradaria que s'assentés l'Eva. Però si un director m'obliga a quedar-me de peu, el què faig és justificar perquè em quedo de peu. I a través d'allà, també trobo una altra acció o un altre motor del personatge.

Una de les obres on t'has donat més a conèixer ha estat "laia", amb la Montserrat Carulla. Què tal l'experiència? I el fet de treballar amb una de les millors actrius d'aquest país?

Per mi va ser una gran experiència. Quan em van proposar de treballar amb la Montserrat vaig dir sí, directament, gairebé sense llegir-me el text, perquè vaig pensar que és una dona magnífica, és una dona que estima la professió, que la coneix com ningú. Jo vaig aprendre molt amb ella i, a més, era la segona comèdia que feia i vaig aprendre molt d'ella. La Montserrat té els tempos de la comèdia molt controlats... Per mi va ser un luxe treballar amb ella. La veritat és que m'ho vaig passar molt bé i va ser un luxe poder fer moltes gires durant el temps que vaig representar l'obra.

Actualment, també ets reconeguda pel teu paper a La Riera. T'hi trobes a gust amb el teu paper i l'equip? Et veus reflectida en la Míriam?

Sí. Ara, a La Riera, ja hem fet com una família. Ja porto molt temps allà. Treballar a la Riera és molt *guai*. Per exemple, la Riera és una sèrie que no hi ha gaire temps per preparar-te un personatge molt complicat. Però, en canvi, el que fas és que a mesura que el vas fent i el vas treballant a casa et vas trobant amb coses... Al final veus, que els guions que acabes rebent, per exemple, jo que fa nu any i mig que hi treballo, acaben sent la manera de parlar que tu has triat pel teu personatge. Per exemple, jo la Míriam la interpreto i la veig com una noia ambiciosa, que vol destacar en la feina i que, per això, a vegades, és una mica repel·lent... Però és un personatge

que sempre vol tenir la raó i la última paraula... Jo l'he fet justificant-ho amb que la Míriam és una persona que vol destacar en la seva feina, vol que les coses es facin bé. Vaja, és ambiciosa, professionalment parlant.

I d'altra banda, els guionistes. Tots junts som un equip que treballem conjuntament. Igual que tu, com a actor, els dones part de la teva feina i t'ho treballes, ells també s'ho treballen perquè tinguís una trama.

I l'Esteve Rovira, com a director, et va marcar en el personatge de la Míriam, unes pautes de com havia de ser i com s'havia de comportar?

Sí. El principi vam fer una reunió amb l'Esteve. Allà, ell em va explicar que era una noia que volia ser periodista, que tenia molta empena, que era molt segura d'ella mateixa... I a partir d'aquí, entre tot l'equip vam començar a construir el personatge que és ara la Míriam.

Amb la crisi actual, el teatre, el cinema i la televisió es veuen molt afectats. Com a conseqüència, també, la professió d'actor o actriu. Quina opinió en tens al respecte?

Estem en un moment molt dolent. I crec que la gent no és prou conscient del mal moment que està passant el cinema i la televisió, però, sobretot, el teatre. La gent no és conscient del mal moment que estem passant.

Evidentment, el 21% d'IVA ha fet molt mal i està fent molt mal. Les sales de teatre estan buides i costa molt aixecar una producció. Jo, el dia 27 vaig participar en el Dia Mundial del Teatre, i vaig fer un manifest, amb juntament altres professionals de l'escena que estem ara treballant, i parlàvem d'això. La intenció era que es difongués el vídeo per les xarxes socials i Internet i volíem donar a conèixer que realment el preu d'entrada és molt alt. Però és que entre el 21% d'IVA que se'n va, el 50% que s'emporta la sala de teatre... El què arriba després a la companyia, la persona que crea l'espectacle, és un mínim preu. El què els actors rebem no és suficient per viure. Estem en un moment molt dolent, en què els polítics no ens fan cas, estan passant de tot... Necessitem una reducció de l'IVA cultural ja! El què es diu és veritat. La cultura no és un luxe i no és normal que estigui a un 21% d'IVA una cosa que és tant necessària per la societat. Perquè sí, perquè la cultura és necessària per l'educació, pel creixement i pel manteniment.

Per exemple, ahir em vaig assabentar que aquí, al Kursaal, i em sembla perfecte, és que quan queden cinc minuts per tancar les portes les entrades estan al 50% de descompte. Doncs, aquest fet em sembla una cosa que s'hauria d'aplicar a tot arreu.

Tot i això, també t'hem de dir Vicky, que la gent jove no va al teatre. Davant d'aquest fet (per exemple, que els menors de 25 anys al Kursaal, les entrades del TOC els costin 6 euros) ens hauríem de preguntar com és que la gent jove no va al teatre...

La gent jove no està educada per anar al teatre. Mira, quan vam anar a Vic a representar Vilafranca vam anar a fer unes xerrades pels instituts abans, per motivar a que la gent jove vingués al teatre. Jo, per exemple, anava a la classe juntament amb el Manel Barceló, els parlàvem de la professió d'actor i veies que els joves els era igual. Davant d'aquesta situació, veient que els alumnes passaven, vaig parar la xerrada i els vaig demanar a quants d'ells els agradava el teatre. Automàticament, la resposta seva va ser no. I de cop, jo vaig parar, vaig parlar amb ells i els vaig dir que no els agradava perquè no saben què és el teatre. Penso que hi ha un error aquí i és que a la gent jove no se l'educa per anar al teatre.

Jo recordo amb 12 anys, que anava al institut, i et deien d'anar d'excursió al teatre i et porten a veure "La Plaça del Diamant" al TNC, que dura quatre hores, s'equivoquen! Llavors què passa, aquests joves es qüestionen si això és teatre realment. I no perquè l'obra sigui més o menys bona, que no és això, que l'obra és una meravella. Però s'ha d'educar els joves a poc a poc, i portar a la gent a veure obres que els motivin. Després, quan tinguin una educació teatral ja triaran què anar a veure. Però crec que s'ha de motivar a la gent jove a anar al teatre que els enganxin i no hi deixen d'anar. No podem perdre un públic jove. És a dir, necessitem recuperar-lo, necessitem lluitar per tenir un públic jove. És molt important que la gent jove vagi al teatre perquè, sinó, d'aquí a 60 anys qui omplirà les sales?

Malgrat la teva joventut, ja paren pel carrer a Vicky Luengo per fer-se fotos? Com portes la fama?

Sí. Et paren pel carrer i et paren, sobretot, per la televisió. Ara, per exemple, per "La Riera". És bonic que reconguin la teva feina. Però a mi no em para gaire gent. Potser perquè a "La Riera" porto ulleres, quan me les trec la gent no em reconeix gaire sense ulleres. Estic feliç perquè passo bastant desapercebuda.

T'has trobat en situacions desagradables?

No, de moment no, i per sort. Penso que hi ha gent que no sap distingir entre la ficció i la realitat. I de cop, et diuen coses estranyes. Però és poca gent. La majoria de gent no falta el respecte.

Com és els teu dia a dia? Tens temps lliure per les teves aficions?

El meu dia a dia... Vaig molt embolicada. Jo assaigo molt. Els matins assaigo, i els dies que no assaigo gravo a la televisió... I a la tarda, em dedico més a fer les meves coses: faig ioga, anglès...Quan vols temps, el treus d'on sigui!

Com et veus en un futur?

No ho sé! Tant de bo em vegi com em veig ara. I jo em conformaria amb això. Seguir vivint del què a mi m'agrada. Crear i fer projectes en els què disfruti jo i faci disfrutar a la gent ja em conformo.

Arribes a Manresa per presentar el projecte de "Vilafranca, un dinar de festa major". Ha estat coproduït per sis teatres catalans. Veus en la coproducció una oportunitat pel teatre?

Sí, i tant! Trobo que és una iniciativa molt bona i que és una molt bona idea que els teatres municipals s'hagin abocat en un únic projecte. Darrere hi ha una cosa molt bonica i és que es promociona el teatre fora de Barcelona. El teatre no només neix i creix a Barcelona, sinó que està molt bé que el teatre es creï fora de la capital i que després sigui Barcelona la última en veure aquest resultat.

Jo trobo que ha estat maco, ha estat molt maco poder ajuntar-se diferents teatres per produir "Vilafranca". El projecte ha estat innovador i una cosa amb una molt bona experiència.

Vau fer l'estrena a Vilafranca del Penedès, just l'any que ha estat escollida capital de la cultura catalana. Com ho va viure?

Molt bé i la gent va sortir encantada! Imagina que et fan una funció que parla de casa teva és molt *xulo* i el públic s'ho va passar molt bé, igual que nosaltres amb ells.

D'altra banda, la gent també reia perquè fem referència a noms de bars, de carrers... Que, per ells, és casa seva. I la gent no ho creia que ho diguéssim.

Està cridada a ser una de les obres de l'any. És un text proper, vinculat al país i a la seva cultura i gent. Creus que l'empatia de l'espectador envers l'obra és un element clau de l'èxit?

Sí. En certa manera, sí. Perquè Vilafranca, en general, del què parla és de la identitat catalana envers la família. És a dir, com i quina és la identitat que té la família tradicional catalana.

Al ser una trilogia, el Jordi va començar des de les fronteres, després de coses més polítiques i, aquesta última, en concret, ja parla de la identitat catalana i de la família catalana. I és per això, que l'empatia de la família és clau. La gent s'asseu a la butaca i se sent identificat, empatitzen amb tots els personatges perquè, a cada família, hi ha un tiet, un germà, un pare, una mare... que és com algú de l'escenari o que, en algun moment, ha viscut una situació semblant a la de la funció. Vilafranca és un dinar de família que tots hem tingut o un dinar que tots hem viscut a casa nostra. I és per això, que es crea una empatia.

Foto: Albert Flotats i Callafell

Què és per tu una bona festa major? Què hi hauríem de trobar?

Sempre dic el mateix, la del meu poble. Jo sóc d'un poble d'Andalusia, el poble dels meus avis. Però suposo que cadascú creu que la festa major millor és la del seu poble, per això es diu "la millor festa major és la de casa meva", no? Una bona festa major és un lloc on reunir-te cada any, amb la mateixa gent. Gent que vas veient créixer any rere any. Gent que no et veus durant l'any, i que et trobes només l'estiu i t'ho passes bé. I de cop, aquells dies són com una bombolla de l'any i és com tornar a l'arrel de casa i estar amb els teus.

Sou onze actors dalt de l'escenari, cosa poc habitual en les obres actuals. Es fa més complicat treballar amb tanta gent?

No, és meravellós! És una obra que hauria de venir a veure tothom, ja que ara mateix es poden veure molt poques produccions amb tanta gent dalt de l'escenari. Precisament, pel tema de la crisi.

Treballar amb tanta gent és una meravella. Estàs damunt de l'escenari i sempre tens coses noves a descobrir. En canvi, la funció la pots haver fet 70 vegades i mires al teu voltant, i et trobes amb 10 persones a qui mirar. I sempre mires algú que, de cop, descobreixes alguna cosa que no havies vist mai i això et retroalimenta a fer una nova cosa... I som tants, però tothom se sent tant bé que tots els actors no et paren de retroalimentar i no pares de rebre nous ímputs per fer una nova cosa. I, a més, tinc uns companys fantàstics!